

Rauno Haapaniemi, Martti Hellström, Päivi Härkönen

Paraskurssi 50 v.

Peruskoulun rakentajat

Ensimmäisten Helsingin yliopiston Opettajankoulutuslaitokselta valmistuneiden (1974 – 77) luokanopettajien kokemuksia opinnoista, työuralta sekä näkymiä peruskoulun tulevaisuuteen

PARASKURSSI 50 v.
- peruskoulun rakentajat

© 2024 Rauno Haapaniemi, Martti Hellström ja Päivi Härkönen

Taitto & Kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-7410-6

PARASKURSSI 50 v.

- peruskoulun rakentajat

Ensimmäisten Helsingin yliopiston Opettajankoulutuslaitokselta valmistuneiden (1974–77) luokanopettajien kokemuksia opinnoista, työuralta sekä näkymiä peruskoulun tulevaisuuteen

Toimittaneet: Rauno Haapaniemi, Martti Hellström ja Päivi Härkönen

Prologi

Katkelma kokemuspäiväkirjasta vuodelta 1974:

Täpötäysi Helsingin yliopiston Ratakadun luentosali humisee ääniä, yskähdyksiä, lyhyitä naurunrämähdyksiä. Yhtäkin hiljaisuus. Päät kääntyilevät. Asentoa kohennetaan.

Hän on astunut saliin... ”Johdatusta kasvatustieteeseen”, professori Martti Ruutu!

Kokemus, teoria, tieto... puhujan karisma huokuu saliin lämpimänä, mutta samalla värisyttävänä halla-aaltona.

Muistan näiltä luennoilta selvimmin äärimmäisen kunnioittavan hiljaisuuden elämää suuremman humanismin ja filosofian edessä.

En tuolloin itse tiennyt mitään peruskoulusta enkä opettajuudesta. Mukanaani kannoin vain omat kokemukseni käydyistä kansa- ja oppikouluista ja niiden opettajista. Tiesin toki, että jotain on muuttunut ja muuttumassa koulujärjestelmässä, ja olin ollut vasta elokuussa Helsingin yliopiston opettajan-koulutuslaitoksen kaksipäiväisissä valintakokeissa hakeutumassa peruskoulun luokanopettajaksi.

Vasta myöhemmin syksyllä saimme luettavaksemme Peruskoulun opetussuunnitelmakomitean mietinnöt – osat 1 ja 2. Vähitellen niiden kautta alkoivat avautua käynnissä olevan muutoksen laatu ja suunta. Peruskoulua ei vielä Helsingissä ollut nähtävissä ja koettavissa missään muualla kuin yliopiston harjoittelukoulussa Haagassa. Peruskouluun oli tarkoitus siirtyä Helsingissä vasta syksyllä 1977. Samana vuonna oli meidän – koko suuren luentosalillisen verran opiskelijoita – tarkoitus valmistua uppouusiksi peruskoulun opettajiksi.

Jorma Ahonen, paraskurssilainen

SISÄLTÖ

1. PARASKURSSI.....	9
2. MITÄ OPITTIIN?.....	14
3. PERUSKOULUN VUOSIKYMMENET	17
4. PARHAITTEN MUISTOJA JA OIVALLUKSIA	25
5. TIIVISTELMIÄ JA VASTAUKSIA.....	267
6. LOPPUSANAT	287
LIITTEITÄ	

1. PARASKURSSI

Kun kurssimme aloitti 1974

Vuoden 1974 syksyllä aloittanut kurssimme oli ensimmäinen luokanopettajakurssi Helsingin yliopiston Opettajankoulutuslaitoksessa. Luokanopettajien koulutus siirtyi silloin vastaperustetun kasvatustieteellisen tiedekunnan alaisuuteen. Käynnissä olleella peruskoulu-uudistuksella oli varmaan osuutensa tässä muutoksessa.

Miten meitä opiskelijoita kutsuttaisiin, jotta erottuisimme muista yliopisto-opiskelijoista? Pedagogeiksi olimme opiskelemassa, joten ainakin osa meistä käytti lyhennettä ped.yo.

Vuonna 1974 olimme juuri kokeneet öljykriisin, joka sammutti katuvaloja ja näyteikkunoita, laski huoneiden lämpötilat alle 20 asteeseen, säännösteli polttoaineiden hintoja ja jopa uhkasi pimentää tv-ruudut maanantaisin.

Abba oli kevään Euroviisuvoittaja Waterloolla ja suosittuja olivat myös Hector, Coitus Int, Juice ja Hullujussi. Pohjois-Karjala -projekti oli aloitettu pari vuotta aiemmin, ja kuntoliikunnasta tuli suosittua. Kahvinkeitin syryyttivät pannukahvin – vähemmän kolesterolia – mutta pizzaohjeita ilmestyi lehtiin.

Yhdysvaltojen presidentiksi oli juuri tullut Gerald Ford Nixonin ja Watergate-sotkun jälkeen. Neuvostoliiton johdossa oli jo pitkään ollut Leonid Breznev. Yhdysvallat ei enää ollut Vietnamsissa, mutta sota siellä jatkui yhä. Lähi-Idässä oli levotonta ja terrorismi (PLO, Punainen armeijakunta, IRA, ETA) herätti pelkoa Euroopassa, jossa oli edelleen kaksi Saksaa. Kekkonen jatkoi poikkeuslailla tehtävässään tasavallan presidenttinä, ja pääministerinä toimi Kalevi Sorsa. Opetusministeri oli Ulf Sundqvist, joka oli tullut ministeriksi kesken varusmiespalveluksensa 27-vuotiaana (tämän esimerkin innostamana Erkki T:kin aloitti opiskelunsa kurssillamme syksyllä -74!).

Olimme käyneet oppikoulumme Teiniliiton, kouludemokratiapyrkimysten ja oppilaskuntatoiminnan värittäessä koulun arkea. Ylioppilastutkinnon suoritti 50-luvulla syntyneistä noin 25 % ikäluokasta.

Nykyisin luku on ~ 50 %.Opinnot rahoitettiin pääosin opintolainalla tai työnteolla.

Maaltamuutto kaupunkeihin ja vielä Ruotsiinkin jatkui ja Suomi muuttui. Yhteiskuntaa pyrittiin parantamaan tasa-arvoisemmaksi ja toivoa oli ilmassa: oli tehty runsaasti uudistuksia mm. terveydenhuoltoon, päivähoidon ja työlainsäädäntöön.

Peruskoulu-uudistus oli alkanut Pohjois-Suomessa, ja koko uudistus aiheutti suurta kuohuntaa koko yhteiskunnassa ja erityisesti koulumaailmassa. Olihan se suurin koulu-uudistus sitten oppivelvollisuuslain 1921. Vastustus oli suurta ja se jatkui pitkään.

Miksi Paraskurssi?

Olipa meitä moneksi, kun ensi kerran tapasimme!

Meillä oli hyvin erilaiset taustat:

- jotkut olivat jo työskennelleet vaihtelevissa ammateissa, toiset tulivat suoraan koulun penkiltä
- oli ällän ylioppilaita ja kaikenlaisia muitakin ja jotkut olivat jo aiemmin aloittaneet opiskelut yliopistossa
- osalla opettajan ammatti oli pitkän ajan haave, osa taas oli eri syistä ajautunut hakemaan alalle
- meillä oli erilaisia tavoitteita
- oli ensi kertaa pääkaupunkiin yksin muuttaneita, oli perheellisiä, lapsuudenkodissaan vielä asuvia, kokeneita ja kokemattomia
- meillä oli monenlaisia poliittisia mielipiteitä
- oli laulajia, soittajia, kirjailijoita, näyttelijöitä, lausujia, lukijoita, nikkaroijia, neulojia, urheilijoita, ulkoilijoita, luonnontutkijoita, lausujia, piirtäjiä, maalaajia, puheliaita, hiljaisia

Ensimmäinen päivä Ratakadun suuressa, remonttia odottavassa luentosalissa oli ikimuistoinen. Luennoitsijaa ei kuulunut, istuimme ja odotimme, kunnes Linde päätti piristää tunnelmaa, hyppäsi pianon taa ja niin monta pientä elefanttia yhteislaulun säestämänä kiersi salia ympäri. Ehdimme laulaa yhdessä useammankin laulun, ennen kuin luennoitsija saapui. Al-

kujännitys sai kyytiä. Ei ollutkaan niin noloa, kun uusi sana, didaktiikka, piti jälkeensä erikseen selvittää.

Tunsimme kai tämän jälkeen jonkinlaista hyväntuulista yhteenkuuluvaisuutta. Se jatkui, kun jouduimme remontin vuoksi opiskelemaan milloin missäkin. Ramppasimme ympäri kaupunkia. Bulevardilla oli kuvaamataitoa, käsitöitä ja musiikkia. Töölönkadulla oli opintotoimisto, sen isossa luentosalissa kasvatustieteen opintoja ja pitkän käytävän ryhmähuoneissa eri aineiden ryhmätunteja. Yliopiston päärakennuksen suuressa luentosalissa oli kasvatustieteen usean sadan hengen tenttejä, sen suuressa ala-aulassa kerrattiin liikunnan peruskurssin sirklausaskeleita ja yliopiston kirjastosta haettiin ja jaettiin keskenämme tenttikirjoja.

Harjoittelukoulu oli Haagassa, liikunnan tunnit kaupungin eri liikuntapaikoilla muista oppiaineista puhumattakaan. Usein yhdessä otettiin selvää, miten sujuvimmin pääsi tiukan aikataulun puitteissa liikkumaan: busseilla, raitiovaunuilla vaiko sittenkin kävellen. Kuljimme paljon ryhmissä ja harjoittelukoulun bussipysäkillä oli lähes aina joku kurssikaveri samaan suuntaan menossa. Bulevardin Ekbergin kahvila ja Urhon pub Museokadulla tulivat tutuiksi.

Iso osa ensimmäisen vuoden opinnoista oli pienryhmissä. Lukujärjestys oli tiivis, luentoja ja ryhmätunteja oli kaikilla aamukahdeksasta neljään tai joskus myöhempään. Omassa pienryhmässä tutustuttiin nopeasti ja yleensä meno oli mutkatonta. Ei tarvinnut olla itseään kummallisempi, eikä liiemmin ollut kilpailua, mutta huumoria ja yhteishenkeä sitäkin enemmän. Onko aika kullannut muistot? No, huono päivä saattoi tulla itse kullekin, mutta eipä siitä tehty numeroa. Monissa ryhmissä yhteisiä kokoontumisia sovittiin ryhmäläisten kotona tai kaupungilla. Kenttäharjoittelussa saivat tuntuman koulumaailmaan nekin, jotka eivät siellä aiemmin olleet olleet töissä.

Toisen vuoden opiskeluista suuren osan veivät erikoistumiskurssit. Niillä ei ollut pelkästään oman kurssin väkeä. Mukana oli jonkin verran myös jo työelämässä olevia, osaamistaan täydentäviä opettajia eri puolilta Suomea sekä ylemmän vuosikurssin opiskelijoita. Monilla erikoistumiskursseilla muodostui samanlainen tiivis tunnelma. Me meikäläiset kohtasimme lisäksi Kylänevan opetusharjoitteluryhmissä ja yhteisillä kasvatustieteen luennoilla. Tutustuimme toisiimme yhä enemmän. Kokoonnuttiin erilai-

silla porukoilla joko opintojen merkeissä tai tenttien päätteeksi rentoutu-
massa milloin missäkin.

Kolmas vuosi jatkui samaan malliin jouluun saakka. Osa “kokeneem-
masta väestä” oli aiempien opintojensa johdosta saanut tutkinnon jo pää-
tökseen, mutta “tavalliset kolmevuotiset” kokoontuivat Kylänevan nor-
maalikouluun kevätlukukauden päättöharjoitteluun. Taas muodostui uusia
ryhmiä eri oppiaineiden ja opetusluokkien mukaan. Kaikki tiesivät, että
Gaussin käyrän mukaan meitä arvioitiin, joten parhaat arvosanat olivat
kortilla. Osa niitä päätti tavoitella, osa piti tunteja kevyemmällä profililla ja
osa stressaantui arvostelun paineissa. Oli ällistyttäviä spehtaakkeleita, ihan
tavallisia oppitunteja, oli ryhmätyötä, oli onnistumisia ja epäonnistumisia.
Jokainen puursi tavallaan, mutta yhdessä selvitettiin.

Toukokuulla pidettiin päättäjaiset Marjaniemen VPK:lla. Siellä tanssit-
tiin, juhlintiin, oli kisoja ja kiistojakin, kun yhdessä muisteltiin kulunutta
kolmea vuotta. Poitsu Poijärvi piti esitelmän, jossa hän erilaisilla nesteillä
ja kipoilla teki jotain tärkeää ja ratkiriemukasta. Muistaako kukaan, mitä?

Viimeisen kerran olimme yhdessä, kun todistukset jaettiin vastaremon-
toidun Ratakadun laitoksen auditoriossa. “Keinahda korkeelle keinu”,
lauloi Haapaniemen Juha, ja sitten olivat opinnot ohi. Jotkut porukasta
kävivät vielä Kappelissa ja ehkä jossain muuallakin kohottamassa maljoja
valmistumisen kunniaksi.

Vaan eihän se yhteinen matkamme tähän loppunut, onneksi! Kokoon-
nuimme jo seuraavana vuonna Kappelissa, sitten vuosien mittaan ainakin
Leningradin risteilyllä, Punkaharjulla, Suvikunnassa, Porvoossa, Karhusaa-
ren Kuntokalliossa, Rantasalmella Markun kotitilalla, Hirvihaaran karta-
nossa, Onnelassa, Kylänevan koululla, Gustavelundissa ja viime vuosina
koronan jälkeen lounastapaamisissa eri puolilla Helsinkiä.

Jos viivytettiin yön yli, oli ohjelmassa jalkapalloa, saunomista, paljon haus-
kaa laulua, soittoa, tanssia. Puolilta öin piti dosentti Leiska kiertoluentoja
milloin sammal- ja jäkäläelämästä, milloin piennareliöistä, kivikunnasta,
vesilintujen yöinnistä ja vaikka mistä ja assistentti Mara käänsi luennot
meidän kuulijoiden iloksi saksaksi.

Jos töissä oli ollut raskasta, tapaamisissa sai purkaa sydäntään, kuunnella
viisaita tarinoita elämästä ja työnteosta, jakaa surut ja ilot. Taaskaan ei tar-

vinnut olla itseään kummallisempi. Yöunet saattoivat jäädä vähiin tai jopa väliin, kun yhdessäolosta ei ollut haluja luopua.

Ystävyys syntyi jo opiskeluaikana mutta myös vuosien kuluessa. Ollaan kummeja, perhetuttuja ja on harrastettu yhdessä. Ja joskus on kohdattu yllättäen työn merkeissä, kuten yhteistyötapaaminen opetussuunnitelmatyössä naapurikunnan koulun opettajien kanssa:

“Hei, meidän ollaan kurssikavereita!” ilahtuivat kummatkin.

Halaus, “Voi, kun kiva tavata!”

“Kuka toi on?” kysyivät oman koulun kollegat.

“En mä nyt just muista nimeä, mut me ollaan kurssikavereita!”

Tai kun isossa auditoriossa kurssikaverimme, jo ikävä kyllä edesmennyt koulutoimen johtaja Lauri Turja, tuli vastaan ja rutisti: “Moi, mitä kuuluu!” Iloisia kohtaamisia joka kerran.

Jokin on pitänyt meistä suurta osaa yhteydessä jo yli viisi vuosikymmentä, vaikka silloin, alussa, olimmekin niin erilaisia. Tähänkin kirjaan saimme kootuksi erilaisia vastauksia lähes viisikymmentä. Yhteystietoja on yli 70 ja pyyntöömme kirjoittaa muistojaan ja mietteitään vastasi heistä suurin osa, vaikkeivät kaikki ehtineet tai voineetkaan kirjoittaa. Se on aika paljon 50 vuoden jälkeen! Ja millaisia tarinoita!

Kaikkia kurssilaisiamme emme tavoittaneet. Osa lähti kulkemaan uusia polkuja jo opiskelujen aikana tai heti sen jälkeen. Kaikki kurssilaiset eivät ole enää elossa kirjoittamassa muistojaan ja mietteitään. Elämän polku on mutkallinen ja arvaamaton ja joillakin se katkeaa aikaisin ja usein kovin yllättäen. Muistamme lämmöllä jo edesmenneitä kurssilaisiamme. Ja aina, kun tapaamme ja palaamme kuluneisiin vuosiin, he ovat mukanaamme.

Hyväntahtoisuus, hyväksyntä, huumorintaju, kunnioitus, kannustaminen, kiinnostus, sosiaalinen mielenlaatu, myötätunto ja mutkattomuus – ja se erilaisuus.

Olisiko se tätä, se parhaus?

(PH)

2. MITÄ OPITTIIN?

Luokanopettajan koulutus Paraskurssin aikana

Kansakoulunopettajia oli koulutettu 1860-luvulta alkaen seminaareissa ja 1930-luvulta alkaen myös korkeakouluissa. Helsinki oli saanut oman va. opettajakorkeakoulunsa vuonna 1947. Siellä ylioppilaspohjainen koulutus kesti kaksi vuotta. Vuodesta 1957 alkaen seminaareihin oli vaadittu keskikoulun todistus.

Vuonna 1968 hyväksyttiin laki koulujärjestelmän perusteista. Päätös peruskouluun siirtymisestä merkitsi myös yli 130 vuotta jatkuneen kansakouluseminaarikoulutuksen päättymistä. Viimeiset seminaarilaiset valmistuivat vuonna 1972. Koulutus siirtyi yliopistoihin. Kansakoulunopettajan koulutus muuttui peruskoulun luokanopettajan koulutukseksi. Uuden koulutuksen lähtövaatimukseksi tuli ylioppilastutkinto, joskin vielä 1970-luvulla oli pieni kiintiö riittävät opintosuoritukset omaaville.

Vuonna 1968 alkoi opettajakorkeakouluissa ja osin kansakouluseminareissa kolmivuotinen luokanopettajakoulutus ikään kuin siirtymävaiheena uuteen järjestelmään. Ohjelmaan kuului yleisopintoja, aineenopintoja, pedagogisia opintoja ja opetusharjoittelua. Kasvatusopissa suoritettiin approbatur-arvosana. Aineenopinnot muodostuivat kaikille yhteisistä perusopinnoista ja erikoistumisopinnoista, jotka olivat joko alimpia yliopistollisia arvosanoja tai laajennettuja kursseja (erikoistumisaineita).

Muutamaa vuotta ennen kuin Paraskurssi aloitti opiskelunsa toteutettiin korkeakoulujen tutkinnonuudistus. Vuonna 1971 oli säädetty opettajan koulutuslaki, joka siirsi opettajankoulutuksen yliopistoihin. Yliopistoihin perustettiin kasvatustieteelliset tiedekunnat ja opettajankoulutusyksiköt. Ylioppilastutkinto asetettiin yleisesti pääsyvaatimukseksi. Opettajanvalmistuksen sijaan alettiin puhua opettajankoulutuksesta.

Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitos perustettiin osaksi kasvatustieteellistä tiedekuntaa 1.8.1974. Koulutusta jatkettiin entisten säännösten pohjalta. Luokanopettajan tutkinnon rakenne oli hyvin saman-

lainen kuin se oli ollut kolmivuotisessa seminaaritutkinnossa. Pääaineena oli kasvatustiede. Luokanopettajan tutkinto oli nyt yliopistollinen tutkinto. Samalla päättyi ns. umpikujakoulutus. Akateeminen tutkinto toi oikeuden jatko-opintoihin.

Samalla lakkautettiin Helsingin väliaikainen opettajakorkeakoulu. Harjoittelukouluna toimi Kylänevan (kansa)koulu. Siellä oli siirrytty jo vuonna 1972 noudattamaan peruskoulun opetussuunnitelmaa.

FT ja va. opettajakorkeakoulun rehtori Martti Ruutu jatkoi opettajan-koulutuslaitoksen esimiehenä ja kasvatustieteellisen tiedekunnan dekaanina eläköitymiseensä vuoteen 1975 saakka.

Pyrkijöitä opettajan-koulutuslaitokselle riitti. Vain pieni osa pääsi sisään. Kurssin vahvuus oli noin 90 henkeä. Miehillä oli oma kiintiö (vuoteen 1994 saakka). Sisään pääsykokeeseen kuului mm. haastattelu ja opetustuokio. Myös lukion todistuksella oli oma vaikutuksensa. Kirjakuulustelua ei ollut.

Kun vuonna 1979 oman kurssimme valmistumisesta oli kulunut kaksi vuotta, luokanopettajan koulutus piteni nelivuotiseksi maisteriopinnoiksi. 2000-luvulla siitä tuli kaksipuolainen tutkinto (kandi- ja maisterivaiheet), joka vie aikaa neljästä kuuteen vuotta.

Ensimmäisen lukuvuoden ohjelma 1974–75

Ensimmäisen vuoden yleisopintoja oli mm. kurssi opintotekniikasta, oman opiskelijaryhmän perehdytys sekä tutor-ohjaus ja ns. praktikum-kurssi. Niin ikään piti suorittaa pro-exercitio-tutkinto englannin kielessä.

Akateeminen pääaine oli kasvatustiede. Siitä oli suoritettava approbatur-kurssi: alkukuulustelu, didaktiikka, peruskurssi, johdantokurssi, kasvatus-sociologian, psykologian, kasvatuspsykologian peruskurssit sekä tutkimusmenetelmien peruskurssi.

Koulutukseen kuului luonnollisesti koulussa opettavien aineiden ns. aineenopintoja. Peruskursseja olivat historiassa, kansalaistaidossa, kuvaama- taidossa, liikunnassa, matematiikassa, musiikissa, suullisessa esitystaidossa, teknisessä- tai tekstiilikäsityössä, yleismaantiedossa sekä alkuopetuksessa. Lisäksi harjoiteltiin pianonsoittoa.

Usealla oppiaineella oli myös ainedidaktiikan kurssi. Näitä aineita olivat:

biologia/maantieto, historia, matematiikka, musiikki, kuvaamataito, tekninen käsityö ja äidinkieli. AV-kurssi suoritettiin Maunulan kansakoulussa. Kevään 1975 ohjelmaan kuului muutaman viikon kenttäharjoittelu.

Toisen lukuvuoden ohjelma 1975–76

Toisen lukuvuoden aikana oli mahdollista jatkaa kasvatustieteen opintoja cum laude-arvosanaan. Jos sen suoritti, pääsi tavoittelemaan luokanopettajan tutkintoa korkeampaa HuK-tutkintoa.

Aineenopinnoissa edettiin erikoistumisopintoihin. Niitä piti suorittaa kolmessa oppiaineessa. Vaihtoehtona oli ns. laajennettuja kursseja ja approbarur-arvosanaan kuuluvat opinnot. Valituissa erikoistumisaineissa suoritettiin didaktiikan opinnot.

Opetusharjoittelu jatkui toisena lukuvuonna luokkaharjoitteluna joissain aineissa (esim. historia, musiikki, uskonto, äidinkieli)

Kolmannen lukuvuoden ohjelma 1976–77

Kasvatustieteen cum laude-arvosanaa suorittavat jatkoivat kurssien suorittamista. Cum laudeen kuului mm. teemaseminaari, jossa tehtiin pieni tutkielma. Yleisopintoihin kuului kouluhallinnon alin arvosana. Erikoistumisopintoja oli mahdollista suorittaa myös kolmantena lukuvuonna. Didaktiikan kurssit valituissa erikoistumisaineissa olivat osa pedagogisia opintoja.

Keväälle 1977 osui tärkeä päättöharjoittelu Kylänevan harjoittelukoulussa. Se suoritettiin pitämällä yksittäisiä tunteja useassa eri luokassa. Ohjelmaan kuului myös sekä luokanlehtoreiden että didaktikkojen pitämiä ryhmäistuntoja.

Toukokuun lopulla suurin osa kurssistamme valmistui. Saimme todistuksen, jonka mukaan meillä oli pätevyys sekä luokanopettajan että erikoistuneen luokanopettajan virkoihin. Näitä erityisesti 5.–6.-luokille ideoituja erikoistuneen luokanopettajan virkoja ei käytännössä juuri perustettu.

Valmistuimme (pääosa) vuonna 1977, juuri kun pääkaupunkiseutu siirtyi peruskoulujärjestelmään. (MH)

Syksyllä 1974 aloitti monenkirjava ja innostunut joukko, hieman alle sata nuorta aikuista, opiskelun luokanopettajiksi Helsingin yliopiston kasvatustieteen laitoksen Opettajankoulutuslaitoksella. Olimme ensimmäinen yliopistollinen luokanopettajakurssi ja lähdimme valmistuttuamme rakentamaan uutta peruskoulua.

Kurssimme on ollut toteuttamassa kaikkia peruskoulun tähänastisia opetussuunnitelmia. Kokemuksia erilaisista kouluista, kasvatuksen suuntauksista ja lasten elämästä yhteiskunnan muutoksissa on karttunut. Osa on toki tehnyt työuraa muissa töissä.

Olemme antaneet kurssillemme nimen Paraskurssi, koska se on ollut meille paras. Kurssimme on pitänyt yhteyttä läpi vuosikymmenten ja lämminhenkisiä tapaamisia on ollut paljon. Tähän kirjaan on saatu kerättyä lähes 50 opettajatarinaa. Niistä piirtyy värikäs kuva peruskoulun kehittymisestä tähän aikaan asti. Tarinat ovat upeita, aivan kuten Paraskurssikin.

”Opettajan työ ulottuu kauas”

BoD

9 789528 074106